

Border Collies hebben veel bekijks

'Ik heb de honden goed getraind, anders had ik zelf heel veel moeten lopen!'

VENRAY - In Nederland zijn ze nog nauwelijks te vinden; schaapsherders die met hun kudde, het hele jaar door, het veld in trekken. In landen als Engeland, de VS en Nieuw-Zeeland is het een beroep dat veel meer wordt uitgeoefend. De herders maken lange dagen in de openlucht, met alleen hun hond als trouwe helper.

Wie denk dat een herder met een dik leesboek onder zijn arm de kudde naar de heide brengt, heeft het mis. Het verzorgen en begeleiden van een schaapskudde, met tussen de 500 en 1000 dieren, vergt zo'n 12 uur werk per dag. De schapen hebben kwetsbare hoeven en nagels die goed verzorgd moeten worden en ze zijn erg gevoelig voor ziektes. Ook zijn er veel seizoensmatige activiteiten, zoals de komst van de lammetjes in het voorjaar, het scherpen in de zomer en het bijvoederen in de winter. Het bewaken en verplaatsen van de kudde hoeft de herder niet alleen te doen; daarvoor heeft hij de hulp van zijn goed getrainde hond. Er wordt veel van de hond verwacht. Zo moet hij/zij een aangeboren instinct hebben voor de taken die moeten worden uitgevoerd, moet hij zelf-



Tony Bramley, de enige trainer van Border Collies onder de grote rivieren, heeft momenteel drie honden onder zijn hoede.

Foto: Jeu Lückner.

standig kunnen denken, de gedachten van de schapen kunnen begrijpen en moeten alle bevelen gehoorzaam worden uitgevoerd. Dit kan alleen worden bereikt als de hond van jongs af aan wordt getraind voor zijn latere "baan". Een baan waarbij hij per dag zo'n 110 kilometer (!) rennend zal gaan afleggen.

Trainen

Tony Bramley, de enige trainer van Border Collies onder de grote rivieren, heeft momenteel drie honden onder zijn hoede. "Ik krijg de honden als ze tussen de zes en negen maanden oud zijn," vertelt hij. "Als ze tien maanden oud zijn begin ik ze te trainen. Hier gaat zo'n twee

uur per dag in zitten." Op 15-jarige leeftijd kreeg deze geboren Engelsman zijn eerste baantje als herder, in het populaire Engelse heuvelgebied de Pennines. Hij heeft altijd met dieren, en vooral schapen, gewerkt. Dat bracht hem onder andere naar Nieuw-Zeeland, waar hij 18 maanden lang schapen verzorgde die als proefdieren voor de farmaceutische industrie dienden. "Dat was niet mijn soort werk, er werd schaamteloos met de dieren omgegaan," vertelt hij terugkijkend op die periode. Sinds 2001 heeft hij toegelegd op het trainen van de herdershonden. "Ik werk uitsluitend met Border Collies met een eer-

steklas stamboom, die ik heel consequent opvoed," aldus Tony, "streng en rechtvaardig moet je ze behandelen, net als kinderen," zegt hij met een knipoog. "De kleur en tekening van de vacht zijn voor mij niet belangrijk, wél of de hond het werk aan gaat kunnen."

Wedstrijden

Een belangrijk onderdeel van de training van de honden is de deelname aan wedstrijden. Hierbij moet de hond een kudde schapen een parcours laten afleggen, daarbij exact de commando's van de herder volgend. Het trainen doet Tony in een weiland bij Vortum-Mullem. Vooral in het weekeinde heeft hij hier veel

toeschouwers als hij met zijn honden oefent. De honden rennen dan uren rond de schaapskudde, daarbij de commando's van Tony, via scherpe fluitsignalen, nauwgezet volgend. Hij hoopt een trainingscentrum te kunnen opzetten, waarbij hij ook cursussen en demonstraties kan gaan geven. Het opzetten daarvan zal hem niet weerhouden om iedere dag tijd met zijn dieren door te brengen, de honden die hij zo goed begrijpt. "Ik had als jochie al snel door dat ik de hond goed moest trainen. Anders zou ik zelf heel veel hebben moeten lopen!"

Jan Schellekens